

საარჩევნო სისტემების
განვითარების, რეფორმებისა და
სწავლების ცენტრი

მანტაყა შეჭკი კომისიყა უზვლერი უჭუნ შეჭკილარინ თაჰლუკასიზლიყი ზაყყინდა თადრის მოდული

აზად, ადალათლი ვა ეტიბარლი შეჭკილარინ ჸეჭირლმასინი თამინ ეტმაკ უჭუნ თაჰლუკასიზ შეჭკი მუჰიტინი ყარატმაკ ზაყყინდრი კი, შეჭკილარინ ფაალიყინა, შეჭკილარინ ნატიკალარინინ ლეგიტიმლიყინა ვა ჸამიყყაე თარაფინდონ ბუ ნატიკალარე ოლან ინამლარინა ნეაყატივ თასირ გოსტარე ბილენ ფაქტორლარ არადან აყადირლსინ.

თაჰლუკასიზ ვა დინე შეჭკი მუჰიტი შეჭკილარე ცაღ ოლან თარაფლერ თარაფინდონ ფაალიყყაეინი თამ ჰაყაყა ჸეჭირლმასი უჭუნ ზორაკილყ ვა თაყყიყ ოლმადან შეჭკილარინ კონსტიტუსიყა ჰუყუყუნინ რეალიზაყიყა ინკანლარინი ვა ზამანათინი ყარადან შარაიტინ თამინ ოლუნმასი დემაკდრი. ყუყარდა ჸეყდ ოლან შართლარინ თამინ ოლუნმასი შეჭკილარე ცაღ ოლან ბუტუნ თარაფლარინ კავაბდეჰ ოლმასინი თაყდინ ედრი.

შეჭკილარინ თაჰლუკასიზლიყინინ თამინ ედირლმასიყაყაი პლანლაშდირმა თალებ ედრი, ო ბირინი მარჰალედა რისკლარინ მუაყყენლაშდირლმასი ვა ჸიყმელანდირლმასინი, ლაკინ სონრა პრევენსიყა ვა ჰუყუყ პოზუნტარინა ყარაშიტედიბირლარინ დუჯგუნ მუაყყენ ედირლმასინი აჰათე ედრი.

შეჭკილარინ თაჰლუკასიზლიყ პლანინინ ჰაყაყა ჸეჭირლმასი შეჭკი ადმინისტრასიყაყა ილ ჰუყუყ-მუჰაფიზე ორყანლარი არასინდა სამარალი უნსიყყაეინი ეჰტიყაყი ილ ალაყადარდრი.

თაყდინ ედირლმასი თადრის მოდული მანტაყა შეჭკი კომისიყა უზვლერი უჭუნ გოსტარისლარი აჰათე ედრი:

- სასერმე გუნუნე კიმი ოლან მუდდეთდე შეჭკილარინ თაჰლუკასიზლიყინი თამინ ეტმაკ მაყსადი ილ ჸეჭირლასი თადბირლერ ზაყყინდა;
- სასერმე გუნუ შეჭკილარინ თაჰლუკასიზლიყი მაყსადი ილ ჸეჭირლასი თადბირლერ ზაყყინდა;

სასერმე გუნუნე კიმი ოლან მუდდეთდე შეჭკილარინ თაჰლუკასიზლიყინი თამინ ეტმაკ მაყსადი ილ ჸეჭირლასი თადბირლერ

სასერმეყა ზაყყინლიყ ვა ონუ ჸეჭირმაკ მაყსადი ილ მანტაყა შეჭკი კომისიყაყა დაირე შეჭკი კომისიყაყაინდან შეჭკი ინვენტარლარინი ვა სანადლარინი ალარ. მანტაყა შეჭკი კომისიყაყაინდან სადრი ელექტონ აპარატლარინ, შეჭკი ბულლეთენლარინინ, ყუსუსი ჸარაყივ ზარაფლარინ, მანტაყა შეჭკი კომისიყაყაინდან ყუსუსი მუჰურუნინ, ყეკუნ პროტოკოლუნ ვა დიგერ შეჭკი სანადლარინინ საყლანილმასინა ვა ვერლმასინე შაყსან კავაბდეჰდრი.

1. ოგერ ელექტონ აპარატლარინ, შეჭკი ინვენტარინინ, შეჭკი სანადლარინ დაყინმასი ზამანი, ონლარინ ვაყტინდა ჸატდირლმასინდა გეკიკმე, ზადელანმე ვა ყა მარჰვ ოლმა თაჰლუკასი ყარადილარსა, აყაგადა ვერლმასი გოსტარისლარე უყგუნ ოლარაკ ჰარაკეთ ედინ:

1.1. ოგერ მანტაყა შეჭკი კომისიყაყაინდა ელექტონ აპარატლარინ, შეჭკი ინვენტარინინ, სანადლარინ აპარილმასინა ვეტანდაყლარ თარაფინდონ გედილასი ყოლუნ კასილმასი მანეა თორადარსა:

- ვეტანდაყლარ ვაყიყყაეი იჰაყ ეტმეყა ჸაყისინ;
- ელექტონ აპარატლარინი, შეჭკი ინვენტარინი, შეჭკი სანადლარინი ნეზარატსიზ ყოყმაყინ;
- ვეტანდაყლარ თარაფინდონ სიჰინ მურაციეთინიზე ლაყეყდლიკ გოსტარისლარე, დარჰალ ჰუყუყ-მუჰაფიზე ორყანლარინა მალუმატ ვერინ;
- დაირე შეჭკი კომისიყაყაინდა მალუმატ ბილდირინ;
- დაირე შეჭკი კომისიყაყაინდა ვა ჰუყუყ-მუჰაფიზე ორყანლარი თარაფინდონ ვერლმასი თალიმატა უყგუნ ოლარაკ ჰარაკეთ ედინ.

- 1.2. Əgər Məntəqə Seçki Komissiyasına elektron aparatlarının, seçki inventarının, seçki sənədlərin aparılmasına və vətəndaşlar tərəfindən gediləsi yolun kəsilməsi maneə törədərsə və bu açıq şəkildə qeyri-qanuni məqsəd üçün elektron aparatların, seçki inventarının, sənədlərin oğurlanması, pozulması və ya ləğv edilməsini ifadə edərsə:
 - Dərhal hüquq-mühafizə orqanlarını xəbərdar edin;
 - Dairə Seçki Komissiyasına məlumat bildirin;
 - Dairə Seçki Komissiyası və hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən verilmiş təlimata uyğun olaraq hərəkət edin.
 - Elektron aparatların, seçki inventarını, sənədlərini nəzarətsiz qoymayın;
 - İmkan daxilində faktı video çəkilişlə (telefon və yaxud kameradan istifadə edərək) qeydə alın.
- 1.3. Əgər Məntəqə Seçki Komissiyasına elektron aparatlarının, seçki inventarının, sənədlərin aparılmasına yol hadisəsi maneə törədərsə:
 - Dərhal hüquq-mühafizə orqanlarını xəbərdar edin;
 - Dairə Seçki Komissiyasına məlumat bildirin;
 - Dairə Seçki Komissiyası və hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən verilmiş təlimata uyğun olaraq hərəkət edin.
 - Elektron aparatlarının, seçki inventarının, sənədlərinin qorunmasını təmin edin və nəzarətsiz qoymayın;
 - İmkan daxilində şahidləri müəyyənləşdirin;
 - İmkan daxilində sürücünü müəyyənləşdirin;
 - İmkan daxilində faktı video çəkilişlə (telefon və yaxud kameradan istifadə edərək) qeydə alın.
2. Əgər elektron aparatlarının, seçki inventarının, sənədlərin daşınması zamanı onların vaxtında çatdırılmasında gecikmə, zədələnmə və ya məhv olma təhlükəsi yaradırsa, aşağıda verilmiş göstərişlərə uyğun olaraq hərəkət edin:
 - 2.1. Əgər bina seçki sənədlərinin təhlükəsiz saxlanılmasına zəmanət vermirsə, Məntəqə Seçki Komissiyası ilə razılaşma əsasında binanın əlavə qorunmasını tələb edin və qeyd olunanlarla bağlı hüquq-mühafizə orqanlarını xəbərdar edin.
 - 2.2. Əgər binanın yaxınlığında, yaxud məhz binada yanğın baş verərsə:
 - Dərhal hüquq-mühafizə orqanlarını xəbərdar edin;
 - Dairə Seçki Komissiyasına məlumat verin;
 - Dairə Seçki Komissiyası, Hüquq-mühafizə orqanları və Fövqəladə Hallar İdarəetmə Agentliyi tərəfindən verilmiş təlimata uyğun olaraq hərəkət edin;
 - İmkan daxilində elektron aparatlarını, seçki inventarını və sənədlərini təhlükəsiz yerə çatdırın.
 - 2.3. Əgər bina fəlakət nəticəsində zədələnersə, yaxud onun zədələnməsinə real təhlükə (suyun daşması, güclü yağış, külək) yaranarsa:
 - Dərhal Fövqəladə Hallar İdarəetmə Agentliyini xəbərdar edin;
 - Dairə Seçki Komissiyasına məlumat verin;
 - İmkan daxilində elektron aparatlarını, seçki inventarını və sənədlərini təhlükəsiz yerə çatdırın.

SƏSVERMƏ GÜNÜ SEÇKİLƏRİN TƏHLÜKƏSİZLİYİNİ TƏMİN EDİLMƏSİ MƏQSƏDİ İLƏ KEÇİRİLƏSİ TƏDBİRLƏR

Səsvermə günü səsvermə binasında asayişin qorunmasına rəhbərlik edən və ona cavabdeh olan şəxs Məntəqə Seçki Komissiyasının sədridir. Məntəqə Seçki Komissiyasının sədrilərindən səsvermə binasında asayişin qorunması məqsədilə alınan qərarların yerinə yetirilməsi seçki komissiyasının üzvləri, səsvermə binasında olmaq hüququna malik olan şəxslər və seçicilər üçün məcburidir.

Komissiyanın fəaliyyətinə maneçilik törədildiyi və asayişin pozulduğu təqdirdə, Məntəqə Seçki Komissiyasının yerləşdiyi binadan həmin şəxsin çıxarılma məsələsi barəsində Məntəqə Seçki Komissiyasının sədri qərar verir, bu barədə müvafiq akt tərtib olunur, buna komissiyanın sədri və üzvləri imza atırlar. Aktda həmin şəxsin adı və soyadı, seçki dairəsinin və məntəqəsinin nömrələri, qanun pozuntusunun mənası və onun baş verdiyinin dəqiq vaxtı qeyd olunur.

1. Əgər səsvermə binasında səs vermə prosesinin gedişinə və yaxud seçicilərin iradəsinin azad göstərməsinin təmin edilməsinə təhlükə yarandığı təqdirdə, aşağıda verilmiş göstərişə uyğun olaraq hərəkət edir:

1.1. Əgər vətəndaş və yaxud vətəndaşlar qrupu, komissiya sədrinin göstərişinə baxmayaraq, **qanunsuz, güc istifadə edərək səsvermə binasına daxil olmaq istəyirsə:**

- Dərhal hüquq-mühafizə orqanlarını xəbərdar edin;
- Dairə Seçki Komissiyasına məlumat verin;
- Dairə Seçki Komissiyası və hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən verilmiş təlimata uyğun olaraq hərəkət edin;
- İmkandaxilində faktı video çəkilişlə (telefon və yaxud kameradan istifadə edərək) qeydə alın;
- Lazım gəldiyi təqdirdə, səsvermə otağının giriş qapısını bağlayın;
- Pozuntunun aradan qaldırıldığı andan seçki komissiya sədrinin razılığı ilə polis işçiləri səsvermə binasını tərk edirlər.

NƏZƏRƏ ALIN

Səs vermə vaxtı səsvermə binasını seçkilərin ümumilik, bərabərlik və seçicilərin iradəsini azad göstərməsinin təmin etmək mümkün olmadığı təqdirdən başqa bağlamaq, səs verməni ləğv etmək yaxud dayandırmaq qadağandır.

Səsvermə binasının müvəqqəti bağlanması, səsvermənin ləğv etməsi, yaxud dayandırılması haqqında qərarı Məntəqə Seçki Komissiyasının sədri təkbəşinə alır, ona bu qərarın alınması üçün tam məsuliyyət verilir.

Səsvermə binasının müvəqqəti bağlandıqı təqdirdə, səsvermənin ləğv edilməsi, yaxud dayandırılması anında komissiya sədrinin müvafiq qərarını təsdiqləmək yaxud ləğv etmək haqqında Məntəqə Seçki Komissiyası qərar qəbul etməyə məcburdur.

Səsvermə binasının açılması və səsvermənin davamlılığı haqqında qərarı Məntəqə Seçki Komissiyasının sədri sərəncamla alır.

Səsvermənin dayandırılması haqqında komissiya sədrinin qərarının təsdiqlənməsi yaxud ləğv edilməsi haqqında komissiyanın qərarı Qeydlər kitabında əks olunur, səs vermənin dayandırılma səbəbi və vaxtı qeyd edilir, bu iş komissiya üzvlərinin imzaları ilə təsdiqlənir.

Səsvermənin ləğv edilməsi haqqında komissiya sədrinin qərarının təsdiqlənməsi yaxud ləğv edilməsi haqqında komissiyanın qərarı sərəncamla alınır, ona səs vermənin dayandırılma səbəbi və vaxtı qeyd edilir.

Səsvermənin dayandırılma səbəbi aradan qaldırıqda komissiya sədrinin sərəncamı ilə səsvermə yenilənəcək. Əgər səsvermə ləğv edilmiş elan olursa, o yenilənməyəcək.

- 1.2. Əgər vətəndaş/vətəndaşlar qrupu yaxud səsvermə binasında olmaq hüququ olan şəxs tərəfindən komissiya üzvü ilə **qarşılıqlı mübahisəyə görə səsvermə prosesinin gedişatı pozulursa**, aşağıda verilmiş göstərişə uyğun olaraq hərəkət edir:
- Asayışı pozan şəxslərə səsvermə binasında göstəriş verin və izah edin ki, əks halda səsvermə binasından çıxardılacaqlar;
 - Tələbin laqeyd qarşılınması halında, komissiya səsvermə binasından həmin şəxslərin çıxarılması haqqında qərar qəbul etməlidir, bu barədə müvafiq akt tərtib olunmalıdır;
 - Əgər həmin şəxs komissiyanın onun haqqında çıxartdığı qərara riayət etmirsə, dərhal hüquq-mühafizə orqanlarını xəbərdar edin;
 - Dairə Seçki Komissiyasına məlumat verin;
 - Dairə Seçki Komissiyası və hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən verilmiş təlimata uyğun olaraq hərəkət edin;
 - İmkandaxilində faktı video çəkilişlə (telefon və yaxud kameradan istifadə edərək) qeydə alın;
 - Elektron aparatlarını, seçki sənədlərini (seçki bülletenləri) və seçki qutularının qorunmasını təmin edin;
 - Lazım gəldiyi təqdirdə, səsvermə otağının giriş qapısını bağlayın;
 - Pozuntunun aradan qaldırıldığı andan seçki komissiya sədrinin razılığı ilə polis işçiləri səsvermə binasını tərk edirlər.
- 1.3. Əgər vətəndaş / vətəndaşlar qrupu yaxud səsvermə binasında olmaq hüququ olan şəxs **seçki bülletenlərini və ya sənədləri səsvermə binasından qanunsuz çıxartmağa, seçki qutusunun/qutularının möhürünün bütövlüyünü pozmağa, elektron aparatlarını, seçki sənədlərini yaxud seçki qutusunu/qutularını zədələməyə, seçki qutusuna bülletenləri atmağa (səsvermə prosesi xüsusi elektron səs sayma aparatları olmadan baş tutduqda)** cəhd edərsə, aşağıda verilmiş göstərişə uyğun olaraq hərəkət edin:
- Qanunu pozanı dayandırın;
 - Dərhal hüquq-mühafizə orqanlarını xəbərdar edin;
 - Dairə Seçki Komissiyasına məlumat verin;
 - Dairə Seçki Komissiyası və hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən verilmiş təlimata uyğun olaraq hərəkət edin;
 - Lazım gəldiyi təqdirdə, səsvermə otağının giriş qapısını bağlayın;
 - İmkan daxilində faktı video çəkilişlə (telefon və yaxud kameradan istifadə edərək) qeydə alın;
 - Pozuntunun aradan qaldırıldığı andan seçki komissiya sədrinin razılığı ilə polis işçiləri səsvermə binasını tərk edirlər.
- 1.4. Əgər vətəndaş / vətəndaşlar qrupu yaxud səsvermə binasında olmaq hüququ olan şəxs səsvermə binasında **foto-video çəkilişin gizlilik prinsipini pozaraq çəkiliş edərsə, təbliğat apararsa, seçicinin iradəsinin azad göstərməsinə təsir göstərsə və ya seçicinin hərəkətinə fiziki maneə törədirsə**, aşağıda verilmiş göstərişə uyğun olaraq hərəkət edin:
- Qanunu pozanı dayandırın;
 - Dərhal hüquq-mühafizə orqanlarını xəbərdar edin;
 - Dairə Seçki Komissiyasına məlumat verin;
 - Dairə Seçki Komissiyası və hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən verilmiş təlimata uyğun olaraq hərəkət edin;
 - Lazım gəldiyi təqdirdə, səsvermə otağının giriş qapısını bağlayın;
 - İmkan daxilində faktı video çəkilişlə (telefon və yaxud kameradan istifadə edərək) qeydə alın;
 - Pozuntunun aradan qaldırıldığı andan seçki komissiya sədrinin razılığı ilə polis işçiləri səsvermə binasını tərk edirlər.
- 1.5. Əgər vətəndaş və ya vətəndaşlar qrupu yaxud səsvermə binasında olmaq hüququ olan şəxs **komissiyanın fəaliyyətinə mane olmağa yaxud fəaliyyətinə qarışmağa** cəhd edərsə, **bu isə səsvermə prosesinin ləngiməsinə, pozulmasına yaxud nəticələrə təsir göstərmək təhlükəsini yaradarsa**, aşağıda verilmiş göstərişə uyğun olaraq hərəkət edin:
- Asayışı pozan şəxslərə səsvermə binasında asayışı qorumalarına göstəriş verin və izah edin ki, əks halda səsvermə binasından çıxardılacaqlar;

- Tələbin laqeyd qarşılınması halında, komissiya səsvermə binasından həmin şəxsin çıxarılması haqqında qərar qəbul etməlidir, bu barədə müvafiq akt tərtib olunmalıdır;
- Əgər həmin şəxs komissiyanın çıxarılma haqqında qərarına riayət etmirsə, dərhal hüquq-mühafizə orqanlarına komissiya tərəfindən alınmış qərarın yerinə yetirilməsinə yardım məqsədilə müraciət edin;
- Dairə Seçki Komissiyasına məlumat verin;
- İmkan daxilində faktı video çəkilişlə (telefon və yaxud kameradan istifadə edərək) qeydə alın;
- Elektron aparatlarının, seçki sənədlərinin (bülletenlərin) və seçki qutusunun qorunmasını təmin edin;
- Lazım gəldiyi təqdirdə, səsvermə otağının giriş qapısını bağlayın;
- Pozuntunun aradan qaldırıldığı andan seçki komissiya sədrinin razılığı ilə polis işçiləri səsvermə binasını tərk edirlər.

NƏZƏRƏ ALIN

Səsvermə prosesinin təhlükəsizliyini qorumaq məqsədilə səsvermə binasına çağırılmış hüquq-mühafizə orqanlarının nümayəndələrinin istintaq məqsədləri üçün, Gürcüstanın orqanik qanunu “Gürcüstan Seçki Məcəlləsinin” 8-ci maddəsinin 25-ci bəndinə əsasən, səsvermə kabinasından başqa və səsvermə prosesinə mane olmadan, onların əlində olan hər hansı bir çəkiliş vasitəsi ilə (kəmərlı videokamera, mobil telefon, planşet) foto-video çəkiliş etməyə hüquqları var.

1.6. Əgər səsvermə günü **səsvermə binasında işıqlar sönsə:**

- Dərhal Dairə Seçki Komissiyasına məlumat verin;
- Hüquq-mühafizə orqanlarını xəbərdar edin;
- Dairə Seçki Komissiyası və hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən verilmiş təlimata uyğun olaraq hərəkət edin;
- Elektron aparatlarının, seçki sənədlərinin (bülletenlərin) və seçki qutusunun qorunmasını təmin edin;
- Lazım gəldiyi təqdirdə, səsvermə otağının giriş qapısını bağlayın;

1.7. Səsvermə binasının **ətraf ərazisində ictimai asayışı pozan, yaxud pozuntu təhlükəsi olarsa**, aşağıda verilmiş göstərişə uyğun olaraq hərəkət edin:

- Dərhal hüquq-mühafizə orqanlarını xəbərdar edin;
- Dairə Seçki Komissiyasına məlumat verin;
- Dairə Seçki Komissiyası və hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən verilmiş təlimata uyğun olaraq hərəkət edin.

1.8. Əgər, səsvermə binasının **ətraf ərazisində vətəndaş /vətəndaşlar qrupunun olması, onun hərəkətindən asılı olaraq, seçki prosesini bloklaya bilməsi halında və ya seçicinin hərəkətinə fiziki maneə törədirsə aşağıda** verilmiş göstərişə uyğun olaraq hərəkət edin:

- Dərhal hüquq-mühafizə orqanlarını xəbərdar edin;
- Dairə Seçki Komissiyasına məlumat verin;
- Dairə Seçki Komissiyası və hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən verilmiş təlimata uyğun olaraq hərəkət edin.

1.9. Əgər **seçkilərin təhlükəsizliyinin pozulma təhlükəsi haqqında məlumat və yaxud şübhəli faktiki mühit (o cümlədən, kütləvi yığınaq, yaxud mübahisə olmadan kütləvi hərəkət etmək) varsa, bu işə böyük ehtimalla gözlənilən birbaşa, ani təhlükəni göstərmir, həmçinin,eyni zamanda seçki təhlükəsizliyinin pozulma riskini istisna etmirsə**, aşağıda verilmiş göstərişə uyğun olaraq hərəkət edin:

- Dərhal hüquq-mühafizə orqanlarını xəbərdar edin;
- Dairə Seçki Komissiyasına məlumat verin;
- Dairə Seçki Komissiyası və hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən verilmiş təlimata uyğun olaraq hərəkət edin.

NƏZƏRƏ ALIN

Pozuntunun aradan qaldırıldığı andan Məntəqə Seçki Komissiya sədrinin razılığı olduğu təqdirdə polis işçiləri səsvermə binasının ətraf ərazisini tərk edirlər.

İstisna hallarda, səsvermə binasının ətraf ərazisində, lakin səsvermə binasında deyil, polis işçiləri Məntəqə Seçki Komissiya sədrinin tələbi və razılığı olmadan da ola bilərlər, əgər, bu ictimai asayişin pozulmasının qarşısının alınması və ya qorunması üçün tam zəruridirsə. Bu cür zərurəti aradan qaldırmaqla polis işçiləri səsvermə binasının ətraf ərazisini tərk etməlidirlər.

2. Əgər, Dairə Seçki Komissiyası üçün seçki inventarının, sənədlərin verilməsi məqsədi ilə daşınmasızamanı onların vaxtında çatdırılmasında gecikmə, zədələnmə və ya məhv olma təhlükəsi yaradırsa, aşağıda verilmiş göstərişlərə uyğun olaraq hərəkət edin:
 - 2.1. Əgər Dairə Seçki Komissiyasına elektron aparatlarının, seçki inventarının, sənədlərin aparılmasına vətəndaşlar tərəfindən gediləsi yolun kəsilməsi maneə törədərsə:
 - Vətəndaşlara vəziyyəti izah etməyə çalışın;
 - Elektron aparatlarını, seçki inventarını, sənədlərini nəzarətsiz qoymayın;
 - Vətəndaşlar tərəfindən sizin müraciətinizə laqeydlik halında, dərhal hüquq-mühafizə orqanlarına məlumat verin;
 - Dairə Seçki Komissiyasına məlumat bildirin;
 - Dairə Seçki Komissiyası və hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən verilmiş təlimata uyğun olaraq hərəkət edin.
 - 2.2. Əgər elektron aparatlarının, seçki inventarının, sənədlərinin Dairə Seçki Komissiyasına aparılmasına vətəndaşlar tərəfindən gediləsi yolun kəsilməsi maneə törədilməsi açıq şəkildə qeyri-qanuni məqsəd üçün seçki inventarının, sənədlərinin oğurlanması, pozulması və ya ləğv edilməsi ifadə olunursa:
 - Dərhal hüquq-mühafizə orqanlarını xəbərdar edin;
 - Dairə Seçki Komissiyasına məlumat bildirin;
 - Dairə Seçki Komissiyası və hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən verilmiş təlimata uyğun olaraq hərəkət edin.
 - Elektron aparatlarının, seçki inventarını, sənədlərini nəzarətsiz qoymayın;
 - İmkan daxilində faktı video çəkilişlə (telefon və yaxud kameradan istifadə edərək) qeydə alın.
 - 2.3. Əgər Dairə Seçki Komissiyasına elektron aparatlarının, seçki inventarının, sənədlərin aparılmasına yol hadisəsi maneə törədərsə:
 - Dərhal hüquq-mühafizə orqanlarını xəbərdar edin;
 - Dairə Seçki Komissiyasına məlumat bildirin;
 - Dairə Seçki Komissiyası və hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən verilmiş təlimata uyğun olaraq hərəkət edin.
 - Elektron aparatlarının, seçki inventarının, sənədlərinin qorunmasını təmin edin və nəzarətsiz qoymayın;
 - İmkan daxilində şahidləri müəyyənləşdirin;
 - İmkan daxilində sürücünü müəyyənləşdirin;
 - İmkan daxilində faktı video çəkilişlə (telefon və yaxud kameradan istifadə edərək) qeydə alın.

Məntəqə Seçki Komissiyası Seçkilərin təhlükəsizliyinin qorunmasının zəruriyyəti ilə bağlı məlumatı hüquq-mühafizə orqanlarına “112”-yə bildiriş göndərməklə, yaxud birbaşa bildiriş yolu ilə bildirməlidir.